

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA MBILI

KIKAO CHA TATU

06 SEPTEMBER, 2018

ORODHA YA SHUGHULI ZA LEO

MKUTANO WA KUMI NA MBILI

KIKAO CHA TATU – TAREHE 06 SEPTEMBER, 2018

I. DUA:

II. MASWALI:

OFISI YA WAZIRI MKUU:

**30. MHESHIMIWA HAWA MCHAFU CHAKOMA
(VITI MAALUM):**

• Atamuuliza Mheshimiwa Waziri Mkuu:-

Je, Serikali ina mkakati gani wa kumaliza Ugonjwa wa UKIMWI kufikia Mwaka 2030 kama Azimio la Umoja wa Mataifa linavyoelekeza.

**OFISI YA MAKAMU WA RAIS (MUUNGANO NA
MAZINGIRA):**

**31. MHESHIMIWA COSATO DAVID CHUMI
(MAFINGA MJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira):- Mataifa makubwa Duniani yanayoongoza kwa kuharibu mazingira, kwa kushirikiana na Umoja wa Mataifa na Mifuko kama vile *Climate Investment Funds (CIF)*, *Global Environment Facility (GEF)*, *Green Climate Fund (GCF)* n.k wamekuwa wakitenga fedha kwa ajili ya kusaidia nchi zinazoendelea kukabiliana na madhara ya mabadiliko ya tabianchi:-

Je, Taifa limejipangaje kunufaika na fedha za Mifuko hiyo.

32. MHESHIMIWA PAULINE PHILIP GEKUL (BABATI MJINI):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano Na Mazingira):- Ziwa Babati limejaa magugu maji na Halmashauri haina bajeti ya kusafisha Ziwa hilo kwa maana ya kuyaondoa magugu hayo:-

Je, ni lini Serikali itasaidia kuondoa magugu hayo ili kulinusuru Ziwa hilo.

WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO:

33. MHESHIMIWA GEORGE MALIMA LUBELEJE (MPWAPWA):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:- Stesheni ya treni ya Kidete - Godegode, Gulwe na Msagali treni hukwama mara kwa mara kutokana na mafuriko wakati wa mvua; na Serikali ina mpango wa kujenga reli ya *Standard Gauge* kutoka Dar es Salaam mpaka Kigoma na Mwanza:-

- Je, Serikali ina mpango gani wa kuhamisha reli
- hiyo kuanzia Stesheni ya Kidete-Godegode-Gulwe mpaka Msagali na kuipitisha eneo jingine ambalo hakuna mafuriko ili kuondoa usumbufu wa abiria ambao hukaa maeneo hayo pale treni inapokwama au reli inapochukuliwa na mafuriko.

34. MHESHIMIWA CONCHESTA LEONCE RWAMLAZA (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ujenzi, Uchukuzi na Mawasiliano:-

Je, ni lini Serikali itajenga barabara ya Kanazi – Kyaka kwa lami na kuimarisha daraja la Kalebe, linalopitisha magari yenye mizigo tani kumi ili iweze kupitisha mizigo hadi tani arobaini.

WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO:

35. MHESHIMIWA JAKU HASHIM AYOUB (BLW):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Fedha na Mipango:- Benki Kuu ya Tanzania (BOT) inalo jukumu la kuzisimamia Benki nyingine hapa nchini pamoja na kulinda haki za Wateja wa Benki za biashara. Kwa zaidi ya miaka miwili sasa Benki ya FBME imefungwa kwa sababu ya ukiukwaji wa Sheria za kifedha na mpaka sasa jambo hilo halijapatiwa ufumbuzi:-

- (a) Je, ni sababu gani inayofanya Benki hiyo isiwalipe Wateja wake haki zao au amana zao;
- (b) Je, Serikali haioni kuwa BOT imeshindwa kutimiza wajibu wake wa kuzisimamia Benki nyingine na kuwafanya Wananchi kukosa imani na mifumo ya kibenki inayorudisha nyuma utaratibu wa kuhifadhi fedha;
- (c) Je, Serikali haioni kuwa tunakosa mapato ambayo yangetusaidia kwa ajili ya maendeleo ya nchi.

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI:

36. MHESHIMIWA RICHARD PHILIP MBOGO (NSIMBO):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:- Novemba 2016 Serikali ilivunja mabanio (vizibo) ya maji katika Mto Katuma, Mto Mpanda na Mto Mafunsi ambayo yalikuwa yanasaidia Wakulima wa zao la Mpunga na mengineyo katika Mkoa wa Katavi:-

Je, Serikali ina mpango gani wa kujenga mabanio (vizibo) ili matumizi ya maji yawe haki kwa kila kiumbe kama Sheria ilivyo.

37. MHESHIMIWA RITTA ENESHER KABATI (VITI MAALUM):

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Maji na Umwagiliaji:-

Je, ni lini Serikali itatenga fedha kwa ajili ya mradi wa umwagiliaji wa Mkoga *Irrigation Scheme* uliopo katika Manispaa ya Iringa Mjini.

**WIZARA YA ARDHI, NYUMBA NA MAENDELEO
YA MAKAZI:**

**38. MHESHIMIWA MAFTAHA ABDALLAH
NACHUMA (MTWARA MJINI):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Ardhi,
Nyumba na Maendeleo ya Makazi:-

Je, kwa nini Serikali haisemi ukweli Bungeni juu
ya fidia kwa Wananchi wa Mtwara Mjini.

**WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII,
JINSIA, WAZEE NA WATOTO:**

**39. MHESHIMIWA ASHA MSHIMBA JECHA
(VITI MAALUM):**

Atamuuliza Mheshimiwa Waziri wa Afya,
Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto:-

Je, nini chanzo cha ugonjwa wa Lupa, na ni watu
wangapi wameugua na wangapi wamefariki
kutokana na ugonjwa huo hapa Tanzania.

III. MISWADA YA SHERIA YA SERIKALI:

*(Kusomwa Mara ya Pili, Kamati ya Bunge Zima na
Kusomwa Mara ya Tatu)*

Muswada wa Sheria ya Bodi ya Kitaalam ya Walimu Tanzania wa Mwaka 2018 [*The Tanzania Teacher's Professional Board Bill, 2018*].

(Majadiliano yanaendelea)

DODOMA
06 SEPTEMBER, 2018

S. KAGAIGAI
KATIBU WA BUNGE